

WARUNKI MIESZKANIOWE W POLSCE I WYBRANYCH KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ

dr Anna Górska
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Streszczenie

Sytuacja mieszkaniowa jest stale istotnym elementem polityki społecznej wszystkich państw. Polska oraz inne kraje Europy wschodniej pomimo członkostwa w Unii Europejskiej, rozwoju gospodarczego oraz technologicznego nadal zajmują dalekie miejsca pod względem warunków mieszkaniowych względem innych państw Europy. Jednak jednym z aspektów wspólnej polityki Unii Europejskiej są dążenia do zrównania poziomu – m.in. sytuacji mieszkaniowej wszystkich państwa członkowskich. W artykule przedstawiono jak wygląda stan mieszkalnictwa poszczególnych państw oraz jakie nastąpiły zmiany w latach 2008–2016 w aspekcie podstawowych wskaźników oraz stanu technicznego mieszkań.

Słowa kluczowe

sytuacja mieszkaniowa, warunki mieszkaniowe, mieszkanie, Unia Europejska

1. Wstęp

Posiadanie mieszkania oraz warunki mieszkaniowe są jednym z najważniejszych elementów życia zarówno jednostki społecznej jak i całej rodziny. Mieszkanie nie tylko stanowi schronienie, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i umożliwia spełnianie najważniejszych funkcji życiowych, ale również coraz częściej stanowi miejsce wypoczynku, pracy oraz rozrywki. Umożliwia rozwój potrzeb wyższego rzędu, poprzez zaspokojenie podstawowych potrzeb członków gospodarstwa domowego. [Kozera i Kozera, 2011]. We współczesnej gospodarce europejskiej jednym z podstawowych problemów jest zróżnicowanie rozwoju społeczno-gospodarczego państw. Co prawda różnorodność jest z jedną z cech definiujących Unię Europejską, jednak różnice związane z warunkami mieszkaniowymi, kosztami zamieszkania oraz jakością życia są na tyle duże, że polityka spójności Unii Europejskiej podejmuje działania mające na celu ich zmniejszenie. Pośród priorytetowych działań wspólnoty powinno być wypracowanie względnie wysokiego poziomu sytuacji mieszkaniowej obywateli poszczegól-

nych państw. [Domański i Ostrowska, 2015] Jednym z podstawowych praw człowieka jest posiadanie mieszkania o określonym standardzie, w przystępnej cenie oraz bezpiecznej okolicy, jednak w każdym państwie przeciętne warunki mieszkaniowe są odmienne, a działania zmierzające do zaspokojenia podstawowych potrzeb mieszkaniowych każdego obywatela stanowią nie lada wyzwanie wielu krajów Unii Europejskiej.

2. Podstawowe wskaźniki określające sytuację mieszkaniową w Polsce i wybranych krajach

Istnieje wiele wskaźników i kryteriów za pomocą których można badać i analizować sytuację mieszkaniową obywateli. Należą do nich m.in. przeciętna wielkość mieszkania, przeciętna powierzchnia mieszkania na 1 osobę, liczba osób na 1 mieszkanie czy stopień wyposażenia mieszkania w media i sprzęt gospodarstwa domowego.

Przeciętna powierzchnia mieszkania w Polsce w 2012r. wynosiła 75,2 m², natomiast dla Unii Europejskiej była to powierzchnia 95,9 m². Porównując przeciętną wielkość mieszkania w poszczególnych krajach Unii Europejskiej największe mieszkania w 2012r. były na Cyprze (141,4 m²), w Luksemburgu (131,1 m²) oraz Islandii (130,4 m²). Najmniejsze mieszkania były natomiast we wschodniej Europie – w Rumunii (44,6 m²), na Litwie (62,5 m²) oraz na Łotwie (63,2 m²). Rozbieżność pomiędzy krajami o najmniejszej i największej przeciętnej powierzchni mieszkania na 1 gospodarstwo domowe wynosiła

niemal 100 m² i tym uświadamia jak istotne jest podejmowanie działań w celu poprawy sytuacji mieszkaniowej obywateli poszczególnych państw. W celu porównania danych dotyczących wielkości państw Europy wykorzystano zasoby Eurostatu, gdzie najnowsze dane dotyczące przeciętnej powierzchni mieszkania dotyczyły 2012r., co przedstawia Tabela 1.

Na przestrzeni lat zwiększa się przeciętna liczba pokoi przypadająca na jedną osobę w gospodarstwie domowym. W 2016r. wskaźnik dla Unii Europejskiej wyniósł 1,6. W latach 2008–2016 wzrósł natomiast niemal we wszystkich państwach przedstawionych na Wykresie 1. Niemniej w 2016r. najniższy był w krajach Europy Wschodniej – Rumunii (1,0), Polsce (1,1) i na Słowacji (1,1), natomiast najwyższy w Irlandii, na Malcie i w Norwegii (2,1) oraz w Belgii (2,2). W kontekście do przeciętnej powierzchni przypadającej na 1 osobę w gospodarstwie domowym liczba pokoi w państwach o najmniejszej powierzchni na gospodarstwo domowe (oprócz Rumunii) nie była najniższa, co sugeruje, że w tych państwach na stosunkowo małej powierzchni jest duża liczba pomieszczeń.

Zgodnie z metodologią Eurostatu warunki mieszkaniowe ludności określa się na podstawie takich wskaźników jak typ zamieszkiwanego mieszkania, tytuł prawny do nieruchomości, ale także wskaźnik przeludnienia, wskaźnik zagrożenia ubóstwem czy wskaźnik deprivacji mieszkaniowej.

Tabela 1

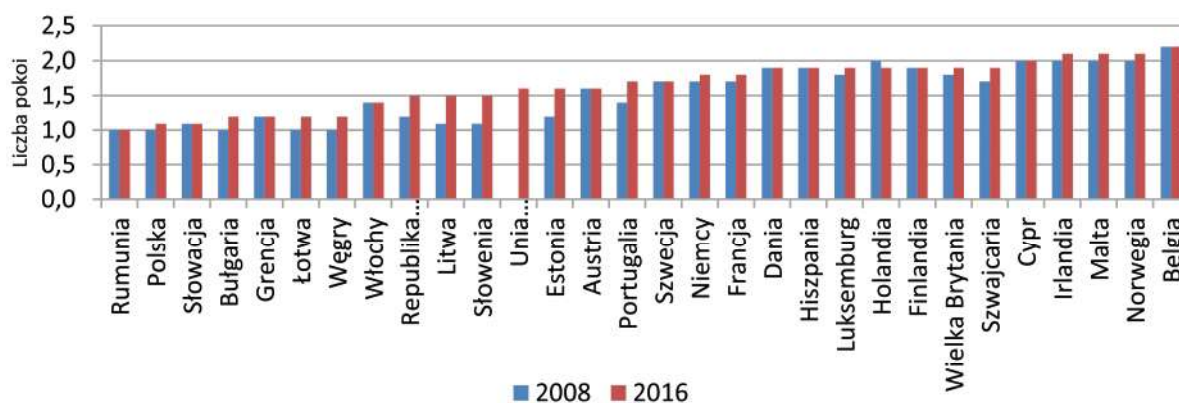
Przeciętna powierzchnia mieszkania przypadająca na 1 gospodarstwo domowe w 2012r. w wybranych krajach Europy

Państwo	2012
Rumunia	44,6
Łotwa	62,5
Litwa	63,2
Estonia	66,7
Bułgaria	73,0
Polska	75,2
Węgry	77,4
Republika Czeska	78,0
Słowenia	80,3
Irlandia	80,8
Chorwacja	81,6
Słowacja	87,4
Grecja	88,6
Finlandia	88,6
Francja	93,7
Włochy	93,7
Niemcy	94,3
Unia Europejska (28 krajów)	95,9
Hiszpania	99,1
Austria	99,7
Szwecja	103,2
Portugalia	106,4
Holandia	106,7
Dania	115,6
Szwajcaria	117,2
Norwegia	122,7
Belgia	124,3
Islandia	130,4
Luksemburg	131,1
Cypr	141,4

Źródło: Average size of dwelling by income quintile and tenure status. 2012. Eurostat (http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=ilc_hcmh01&lang=en).

Wykres 1

Przeciętna liczba pokoi na jedną osobę w gospodarstwie domowym w latach 2008 i 2016

Źródło: Average number of rooms per person by tenure status and dwelling type from 2003 onwards. 2008, 2016. Eurostat (http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=ilc_lvho03&lang=en).

Struktura własnościowa mieszkań jest dość zróżnicowana w poszczególnych krajach Unii Europejskiej. W latach 2008–2016 nastąpiły zmiany w zakresie własności mieszkania przez obywateli poszczególnych państw (Tabela 2). Przeciętnie w Unii Europejskiej mieszkania na własność posiadało niemal 70% obywateli, wynajmowało natomiast około 30% mieszkańców. W większości krajów UE nastąpił wzrost własności mieszkania kosztem wynajmu. Najwięcej mieszkań na własność w 2016r. posiadali obywatele Rumunii (96%), Litwy (90,3%) oraz Słowacji (89,5%). Na wynajem mieszkania zdecydowali się najczęściej mieszkańcy Niemiec (48,3%), Austrii (45%) oraz Danii (38%). W Polsce własne mieszkanie posiada niemal 84% społeczeństwa w stosunku do nieco ponad 16% mieszkań na wynajem. Zmiany w strukturze własności wynikają z kilku czynników. W krajach Europy Wschodniej nadal istnieje silne przekonanie o posiadaniu rzeczy na własność. Wynika to z uwarunkowań historycznych i kulturowych. W krajach Europy Zachodniej natomiast coraz więcej osób decyduje się na wynajem mieszkania ze względu na większą mobilność w zakresie poszukiwania pracy, mniejsze przywiązanie do rzeczy, a także bardzo duży kapitał niezbędny do zakupu nieruchomości na własność, który wiąże się z koniecznością zaciągnięcia kredytu. Te czynniki powodują, że w coraz większym stopniu rozwija się rynek najmu.

W latach 2008–2016 w większości krajów można zauważyć również zmniejszającą się liczbę osób, które decydują się na zamieszkiwanie w domu. Coraz więcej gospodarstw domowych decyduje się na mieszkanie. Przeciętnie w Unii Europejskiej niecałe 60% mieszkańców mieszka w domach, natomiast nieco ponad 40% w mieszkaniach (zob. Tabela 3). W Polsce w 2016r. w domu mieszkało 57% osób i widać tu wzrost w stosunku do 2008r. kiedy udział tej grupy wynosił 51,6%. W domach w 2016r. zamieszkiwali przede wszystkim mieszkańcy Irlandii (92,5%) i Wielkiej Brytanii (84,8%), najrzadziej natomiast mieszkańcy Hiszpanii (33,5%) i Łotwy (33,8%). Decyzja o wyborze mieszkania zamiast domu związana jest m.in. z mniejszymi kosztami zakupu/wynajmu mieszkania, a także niższymi kosztami związanymi z jego utrzymaniem.

3. Warunki zamieszkiwanych mieszkań

W krajach Unii Europejskiej (szczególnie Europy Zachodniej) problemem nie jest brak mieszkań, ale utrudniony dostęp dla osób, które są mniej zamożne. [Kucharska–Stasiak i Załączna i Żelazowska, 2012]. Świadczy o tym wskaźnik przeludnienia (Wykres 2), który w 2016r. wynosił w Unii Europejskiej 16,6%, co oznacza, że w przeludnionych mieszkaniach mieszkała niemal 1/5 społeczeństwa. W myśl standardów europejskich przeludnione mieszkania, to takie, w których nie ma minimum jednego pokoju

z przeznaczeniem dla gospodarstwa domowego, oraz dodatkowo:

- jednego pokoju dla pary, która tworzy gospodarstwo domowe;
- jednego pokoju dla każdej z samotnych osób pełnoletnich;
- jednego pokoju na dwoje dzieci tej samej płci w wieku 12–17 lat;
- jednego pokoju dla osoby w wieku 12–17 lat, jeżeli nie uwzględniają jej zapisy powyższych punktów;
- jednego pokoju dla dwójki dzieci poniżej 12 roku życia [Strzępek, 2012].

Tabela 2

Zmiany w strukturze własnościowej mieszkań w wybranych krajach w latach 2008–2016 (w%)

	Właściciele mieszkania		Najemcy	
	2008	2016	2008	2016
Unia Europejska (28 krajów)		69,2		30,8
Belgia	73,1	71,3	26,9	28,7
Bułgaria	87,1	82,3	12,9	17,7
Republika Czech	75,8	78,2	24,2	21,8
Dania	66,5	62,0	33,5	38,0
Niemcy		51,7		48,3
Estonia	88,9	81,4	11,1	18,6
Irlandia	77,3	69,8	22,7	30,2
Grecja	76,7	73,9	23,3	26,1
Hiszpania	80,2	77,8	19,8	22,2
Francja	62,1	64,9	37,9	35,1
Włochy	72,8	72,3	27,2	27,7
Cypr	72,3	72,5	27,7	27,5
Łotwa	86,0	80,9	14,0	19,1
Litwa	92,2	90,3	7,8	9,7
Luksemburg	73,8	73,9	26,2	26,1
Węgry	89,0	86,3	11,0	13,7
Malta	79,9	81,4	20,1	18,6
Holandia	67,5	69,0	32,5	31,0
Austria	57,9	55,0	42,1	45,0
Polska	66,0	83,4	34,0	16,6
Portugalia	74,5	75,2	25,5	24,8
Rumunia	96,3	96,0	3,7	4,0
Słowenia	81,3	75,1	18,7	24,9
Słowacja	89,3	89,5	10,7	10,5
Finlandia	73,2	71,6	26,8	28,4
Szwecja	66,2	65,2	33,8	34,8
Wielka Brytania	72,5	63,4	27,5	36,6
Norwegia	86,1	82,7	13,9	17,3

Źródło: Distribution of population by degree of urbanisation, dwelling type and income group. 2008, 2016. Eurostat (http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=ilc_lvho01&lang=en).

Tabela 3

Zamieszkiwanie domów i mieszkań w wybranych krajach w latach 2008 i 2016 (w %)

	Dom		Mieszkanie	
	2008	2016	2008	2016
Unia Europejska (28 krajów)		57,5		41,8
Belgia	80,5	77,7	18,9	21,9
Bułgaria	60,1	54,5	39,2	45,1
Republika Czech	47,1	47,4	52,2	52,0
Dania	71,2	68,3	28,8	31,4
Niemcy	43,9	41,6	54,4	57,1
Estonia	34,3	37,6	65,2	62,0
Irlandia	97,2	92,5	2,5	7,3
Grecja	45,1	42,8	54,9	57,1
Hiszpania	34,7	33,5	65,2	66,1
Francja	65,0	68,4	34,7	31,5
Włochy	40,2	47,3	53,0	52,5
Cypr	76,5	72,8	22,3	25,7
Łotwa	32,8	33,8	66,9	66,1
Litwa	41,9	41,5	58,1	58,2
Luksemburg	70,3	65,9	29,2	30,4
Węgry	69,7	68,1	29,4	31,4
Malta	54,7	44,9	44,9	55,0
Holandia	79,9	76,2	16,3	18,8
Austria	56,8	54,3	42,4	45,0
Polska	51,6	57,4	48,2	42,5
Portugalia	63,0	54,8	36,6	45,0
Rumunia	61,7	63,7	38,2	36,3
Słowenia	72,1	70,5	27,5	29,2
Słowacja	50,2	48,0	49,7	51,5
Finlandia	67,2	65,4	32,1	34,2
Szwecja	56,4	54,6	43,1	45,1
Wielka Brytania	86,9	84,8	12,9	14,3
Norwegia	82,9	79,9	16,2	19,7
Szwajcaria	40,1	34,1	56,9	62,7

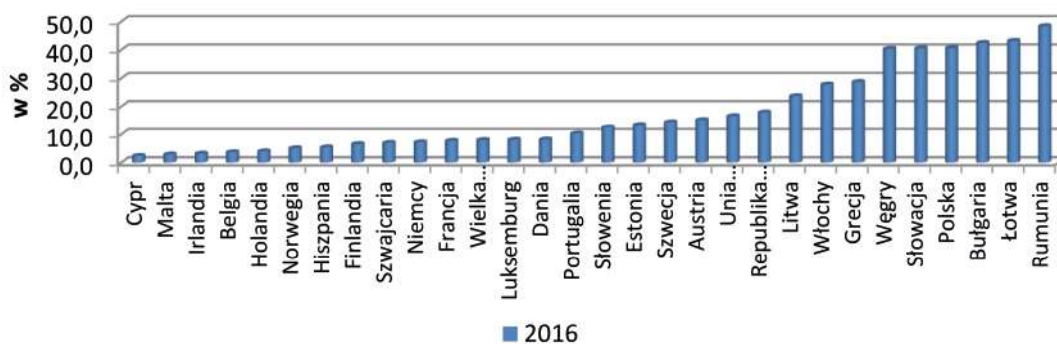
Źródło: Distribution of population by tenure status, type of household and income group. 2008, 2016. Eurostat (http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=ilc_lvho02&lang=en).

Najwyższy wskaźnik przeludnienia w 2016r. był w Rumuni, gdzie niemal co druga (48,4%) osoba mieszkała w przeludnionym mieszkaniu. Kolejne kraje z najwyższym wskaźnikiem to Łotwa (43,2%), Bułgaria (42,5%) i Polska (40,7%). Z kolei najniższym wskaźnikiem wyróżniały się Cypr (2,4%), Malta (2,9%) i Irlandia (3,2%), gdzie w porównaniu z krajami o najwyższym wskaźniku zjawisko to niemal nie występowało. Wysoki wskaźnik przeludnienia wynika z małych powierzchni mieszkań oraz ich małej liczby pomieszczeń.

Sytuację mieszkaniową danego kraju określa również wskaźnik deprywacji mieszkaniowej, który informuje, jaki procent mieszkańców oprócz kwestii przeludnionego mieszkania zmagają się również ze złym stanem technicznym lokali jak problem braku toalety, wanny lub prysznica, ciekący dach, niedostateczne doświetlenie mieszkania czy wilgoć. W krajach Unii Europejskiej wskaźnik wynosił przeciętnie 4,8%. W 2016r. najwyższy był w Rumunii, gdzie problem deprywacji mieszkaniowej dotyczył niemal 1/5 społeczeństwa (19,8%). Kolejne były Węgry (16,9%), Łotwa (14,6%), Bułgaria (11,6%) oraz Polska, gdzie wskaźnik wynosił 9,4% (zob. Wykres 3). Problem deprywacji praktycznie nie występował w takich krajach jak Finlandia, Irlandia i Norwegia, gdzie dotyczył nie więcej niż 1% mieszkańców. Co istotne, należy zwrócić uwagę na poprawę wielkości tego wskaźnika w okresie 2008–2016. W Bułgarii, na Łotwie, w Rumunii, na Słowacji czy w Polsce nastąpił spadek procentowego udziału mieszkańców

Wykres 2

Wskaźnik przeludnienia w wybranych krajach w 2016r. (w %)

Źródło: Overcrowding rate by age, sex and poverty status – total population, 2016. Eurostat (ilc_lvho05a).

zmagającego się z tym problemem niemal o połowę. Oznacza to poprawę warunków mieszkaniowych ludności w zakresie wyposażenia mieszkania w podstawowe instalacje oraz stanu technicznego zamieszkiwanych obiektów.

Wiele osób nie wyobraża sobie mieszkania bez podstawowego wyposażenia, jakim jest toaleta na użytek ich gospodarstwa domowego. Jednak nadal są mieszkania, w których posiadanie toalety stanowiłoby luksus. W całej Unii Europejskiej tacy mieszkańcy stanowią około 2%. Jest wiele krajów, w których to zjawisko w ogóle nie występuje, bądź jest na poziomie niższym niż 1%. Jednak jest kilka państw, w których odsetek mieszkańców bez toalety jest spory. Najwięcej takich osób jest w Rumunii,

gdzie ich udział w ogóle obywateli wynosi ponad 32%. Z kolei w Bułgarii, na Litwie i na Łotwie stanowili oni około 1/5 społeczeństwa. W Polsce nie jest to zjawisko powszechne i obejmuje około 2,5% mieszkańców (zob. Wykres 4).

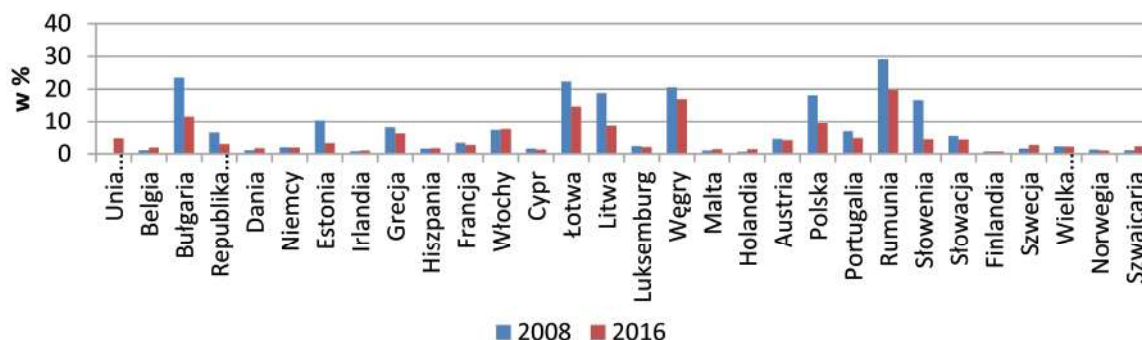
Podobnie posiadanie prysznica czy wanny również wydaje się być standardem. Pomimo, iż w Unii Europejskiej przeciętnie zaledwie 2,2% populacji nie posiada co najmniej jednej z nich, są państwa, w których odsetek takich osób jest spory. Największy problem dotyczy Rumunii, gdzie sytuacja taka wiąże się z niemal 1/3 obywateli (30,3%). Kolejno jest Łotwa (14,2%), Litwa (13%) i Bułgaria (11,2%). W Polsce problem występuje u 2,9% mieszkańców, natomiast w Niemczech czy Szwajcarii nie odnotowano go wcale (zob. Wykres 5).

Zarówno w zakresie wyposażenia w toaletę jak i prysznic czy wannę w 2016r. nastąpiła poprawa w stosunku do 2008r. we wszystkich omawianych krajach. Pomimo, iż w krajach z najgorszym stopniem wyposażenia w toaletę, prysznic czy wannę udział procentowy spał, to jednak nadal są to wysokie wskaźniki w porównaniu do innych krajów Unii Europejskiej.

Wykres 3

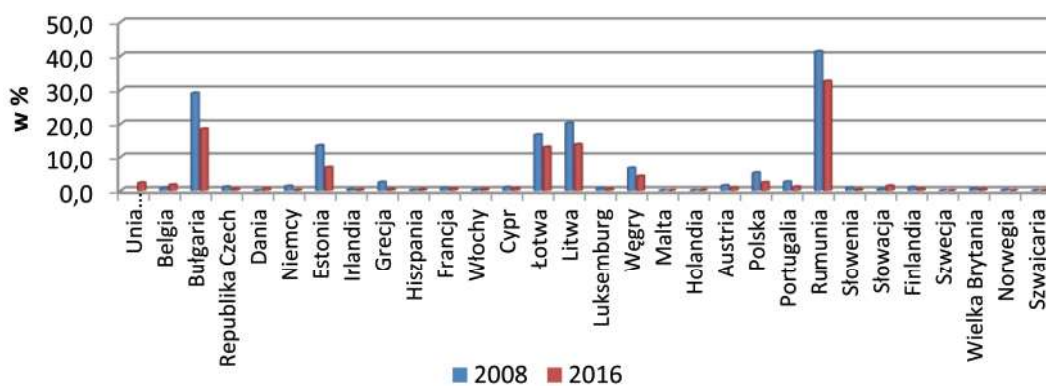
Wskaźnik deprivacji mieszkaniowej w wybranych krajach w latach 2008 i 2016 (w %)

Źródło: Severe housing deprivation rate by age, sex and poverty status, 2008, 2016. Eurostat (http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=yth_incl_140&lang=en).

Wykres 4

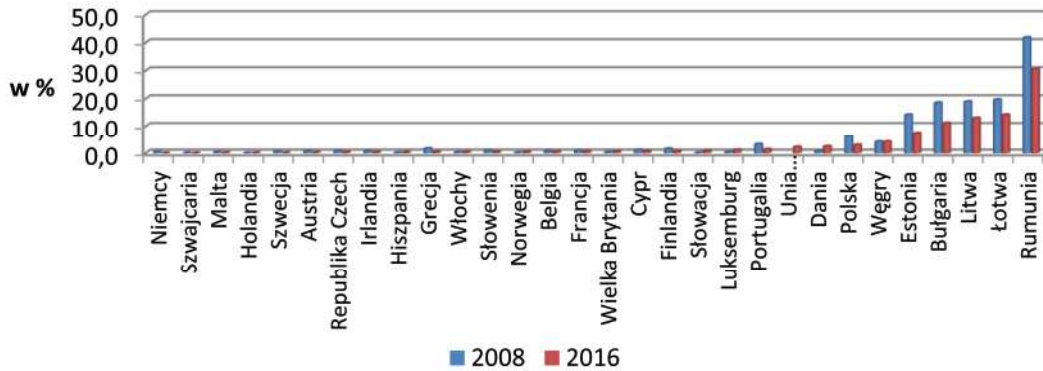
Mieszkańcy wybranych krajów, których gospodarstwa domowe nie posiadały toalety własny użytek w latach 2008 i 2016

Źródło: Total population not having indoor flushing toilet for the sole use of their household, 2008, 2016. Eurostat (http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=ilc_mdho03&lang=en).

Wykres 5

Procentowy udział mieszkańców, którzy nie posiadają prysznica bądź wanny w wybranych krajach w latach 2008–2016

Źródło: Total population having neither a bath, nor a shower in their dwelling, 2008, 2016. Eurostat (http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=ilc_mdho02&lang=en).

4. Podsumowanie

Pomimo poprawy sytuacji mieszkaniowej we wszystkich omawianych krajach nadal widoczny jest podział na kraje europy zachodniej, w których sytuacja mieszkaniowa jest dobra i kraje europy wschodniej, ze szczególnym wskazaniem na Rumunie, Łotwę, Litwę i Bułgarię, gdzie sytuacja jest najgorsza. Widoczne jest to zarówno w aspekcie przeciętnej powierzchni mieszkaniowej i liczby pomieszczeń przypadającej na osobę, a także w stopniu wyposażenia w podstawowe instalacje i stanu technicznego mieszkań.

W dzisiejszych czasach zmiany związane z warunkami mieszkaniowymi mają inny charakter niż kiedyś. Po II wojnie światowej, kiedy sytuacja mieszkaniowa uległa pogorszeniu wymusiła działania państw związane z poprawą warunków mieszkaniowych poprzez społeczne budownictwo mieszkaniowe. Po osiągnię-

ciu stabilizacji działania skupiały się głównie na rewitalizacji oraz kwestii mieszkań dla emigrantów niż mieszkań dla obywateli. [Gawron, 2012] Aktualnie zmiany warunków mieszkaniowych związane są z zachodzącymi procesami społecznymi. Postęp technologiczny, nowoczesne metody aranżacji i wyposażenia wewnątrz oraz zmiany demograficzną zmieniają sposób postrzegania standardu mieszkaniowego. Zmiany demograficzne niekoniecznie wpływają na zmianę popytu jako takiego, jednak zmienia się jego struktura – zwiększa się zapotrzebowanie na mniejsze, dwupokojowe mieszkania [Kucharska–Stasiak, 2007]. Rozwój sektora nieruchomości w Unii Europejskiej związany jest również z dochodami ludności oraz stanem rozwoju gospodarczego – zdolność kredytowa, dostępność kredytów oraz koszty utrzymania mieszkania determinują decyzje podejmowane przez potencjalnych kupujących.

W większości państw, w których potrzeby mieszkaniowe obywateli są niemal w pełni zaspokojone prowadzona jest nadal polityka mieszkaniowa. W Polsce niedobory związane z ilością i standardem mieszkaniowym wynikają z wieloletnich zaniedbań w zakresie prowadzonej polityki mieszkaniowej [Ziółkowska, 2010].

Członkostwo w Unii Europejskiej powoduje jednak, że kwestie mieszkaniowe nie są tylko problemem naszego kraju, ale również polityki Unii Europejskiej, dla której przyszłość członków wspólnoty nie jest obojętna.

Bibliografia

- Gawron H., „Potrzeby mieszkaniowe klientów na lokalnym rynku nieruchomości mieszkaniowych i sposoby ich zaspokajania”, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań 2012.
- Kucharska–Stasiak E., „Tendencje zmian rynku nieruchomości w procesie integracji z Unią Europejską”, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2007.
- Kucharska–Stasiak E., Załęczna M., Żelazowski K., „Wpływ procesu integracji Polski z Unią Europejską na rozwój rynków nieruchomości”, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2012.
- Kozera A., Kozera C. (2011). Poziom życia ludności i jego zróżnicowanie w krajach Unii Europejskiej. *Journal of Agribusiness and Rural Development*, vol. 22, no. 4, Poznań: Uniwersytet Przyrodniczy.
- Strzępek I., „Warunki mieszkaniowe w Polsce na tle krajów europejskich” w „Świat Nieruchomości”, nr 79, Fundacja Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, 2012.
- Ziółkowska B., „Stan i sposoby niwelowania dysproporcji w zakresie poziomu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych w Polsce i UE”, *De Doctrina Europea. Roczniki Instytutu Europeistyki R.7*, 2010.

HOUSING CONDITIONS IN POLAND AND SELECTED EUROPEAN UNION COUNTRIES

Summary

The housing situation is an important element of the social policy of all countries. Poland and other Eastern European countries, despite their membership in the European Union, economic and technological development, still occupy distant places in terms of housing conditions in relation to other countries. However, one of the aspects of the European Union's common policy is trying to equalize the level – including the housing situation of all member states. The article presents how the state of housing of particular countries looks like and what changes took place in 2008–2016 in the aspect of basic indicators and technical condition of apartments.

Key words

housing situation, living conditions, housing market, European Union

JEL classification

R30

PRAWO

NOWELIZACJA KODEKSU POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO

W dniu 1 czerwca 2017r. weszła w życie nowelizacja Kodeksu postępowania administracyjnego (Ustawa z dnia 7 kwietnia 2017r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017r. poz. 935) wprowadzająca szereg zasadniczych zmian i nowości w obowiązującym od 1960r. prawie administracyjnym. Wśród nich wskazać można m.in.:

- Wprowadzenie instytucji ponaglenia w miejsce dotychczas obowiązującego prawa strony do złożenia zażalenia na niezakończenie sprawy w terminie czy przewlekłe prowadzenie postępowania, przy czym w Kodeksie zdefiniowano pojęcie zarówno beczynności organu, jak i przewlekłości postępowania. Ponaglenie wraz z obligatoryjnym uzasadnieniem wnosi się do organu wyższego stopnia za pośrednictwem organu prowadzącego postępowanie lub do organu prowadzącego postępowanie jeśli nie ma on organu wyższego stopnia, a rozpatrzenie ponaglenia powinno nastąpić w ciągu 7 dni od dnia jego otrzymania przez organ.
- Na gruncie postępowania administracyjnego możliwe jest obecnie skorzystanie z instytucji mediacji we wszystkich sprawach, których charakter na to pozwala. Wcześniej taka możliwość nie istniała.
- Zgodnie z nowymi przepisami w związku z beczynnością organu wobec upływu terminu na załatwienie sprawy będzie możliwe milczące załatwienie sprawy. Sprawa zostanie uznana za załatwioną milcząco w sposób w całości uwzględniający żądanie strony, jeżeli w określonym terminie organ nie wyda decyzji lub postanowienia kończącego postępowanie.
- Możliwość zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania przez stronę, co w licznych przypadkach może wpłynąć na skrócenie biegu postępowania. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania decyzja staje się ostateczna i prawomocna.
- Wprowadzono zasadę ogólną rozstrzygnięcia wątpliwości interpretacyjnych na korzyść strony postępowania oraz zasadę współdziałania organów administracji publicznej.

Źródło: <https://www.mpit.gov.pl/media/37290/Nowelizacja.pdf>, Dz.U. z 2017r. poz. 935.

Opr. W.G.

AKTUALNOŚCI